

Metodický pokyn CHJ č. 21

Centrální harmonizační jednotka

Ministerstvo financí ČR

Směrnice o finanční kontrole

Pro orgány veřejné správy

Verze 1.0

Vydáno dne 3. 9. 2021

OBSAH

Úvodem	2
Co vyplývá ze zákona o finanční kontrole?	3
Komentář k vybraným ustanovením zákona	4
Směrnice o finanční kontrole pro orgány veřejné správy	7
Přílohy	15

ÚVODEM

Před Vámi je metodická pomůcka, kterou vydává Ministerstvo financí – odbor 47 Centrální harmonizační jednotka jako doporučující vzor směrnice o nastavení finanční kontroly. Vzor směrnice je určen pro všechny orgány veřejné správy, na které dopadá povinnost nastavit systém finanční kontroly. Vzhledem k různorodosti orgánů veřejné správy je vzorová směrnice pouze obecná a předpokládá se, že bude dále přizpůsobená potřebám konkrétních orgánů veřejné správy.

Pokud by po přečtení této metodické pomůcky stále trvaly nejasnosti ohledně nastavení finanční kontroly, neváhejte se na nás obrátit s dotazem na e-mail chj@mfc.cz.

CO VYPLÝVÁ ZE ZÁKONA O FINANČNÍ KONTROLE?

- Vedoucí orgánu veřejné správy odpovídá za organizování, řízení a zajištění přiměřenosti a účinnosti systému finanční kontroly.
- Vedoucí orgánu veřejné správy pověřuje osoby, které vykonávají řídicí kontrolu – kontrolu příjmů a výdajů (příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní).
- Funkci příkazce operace může vykonávat vedoucí orgánu veřejné správy nebo **vedoucí zaměstnanci** jím k tomu pověřeni.
- U orgánů veřejné správy, které splňují zákonné podmínky pro sloučení funkcí správce rozpočtu a hlavní účetní, vykonávají řídicí kontrolu pouze dvě osoby – příkazce operace a osoba pověřená k výkonu sloučené funkce správce rozpočtu a hlavní účetní.
- Pokud **je možné** ovlivnit uskutečnění nebo výši příjmu nebo výdaje, **musí** příkazce operace a správce rozpočtu provést předběžnou řídicí kontrolu.
- Pokud není možné ovlivnit uskutečnění příjmu nebo výdaje, předběžná řídicí kontrola se **neprovádí**. V tomto případě se musí provést následná řídicí kontrola.
- V případě, že rozhodování o uskutečnění výdajové operace nebo příjmové operace přísluší kolektivnímu rozhodování (například zastupitelstvu nebo radě v případě kraje či hlavního města Prahy), **musí** příkazce operace a správce rozpočtu provést předběžnou řídicí kontrolu před vznikem závazku/nároku na příjem **před předložením materiálu kolektivnímu orgánu**.
- Vedoucí orgánu veřejné správy musí organizačně a personálně zajistit kontrolu plnění příjmů (vymáhání pohledávek) a uzavřených smluv (průběžná a následná kontrola).
- V případě, že se vykonává veřejnosprávní kontrola u podřízených organizací, žadatelů nebo příjemců veřejné finanční podpory, osoby, které ji vykonávají, **musí** mít pověření od vedoucího orgánu veřejné správy nebo osoby k tomu pověřené vedoucím orgánu veřejné správy a **musejí** být zaměstnanci tohoto orgánu. Jiné osoby mohou v rámci kontroly figurovat pouze jako přizvané osoby.

KOMENTÁŘ K VYBRANÝM USTANOVENÍM ZÁKONA

§ 11 A § 13 VYHLÁŠKY Č. 416/2004 SB.

PŘEDBĚŽNÁ ŘÍDICÍ KONTROLA PŘED VZNIKEM ZÁVAZKU V PŘÍPADĚ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Operace, která představuje příjem nebo výdaj z rozpočtu, musí být před vznikem závazku nebo nároku na příjem schválena v rámci řídicí kontroly (ze strany příkazce operace, v případě výdajů také ze strany správce rozpočtu). Úkolem příkazce operace je v rámci přípravy operace posoudit, zda je pro orgán veřejné správy nezbytná, a dále zejména posoudit hospodárnost, účelnost, efektivnost a její soulad s právními předpisy. Cílem této kontroly je zhodnotit adekvátnost daného výdaje/příjmu vzhledem ke stanovené a prokázané potřebě. Pokud je některá z těchto oblastí nevyhovující, je úkolem příkazce operace zajistit úpravu parametrů připravované operace, aby byly v souladu s výše uvedenými principy.

Veřejné zakázky jsou charakteristické svou dlouhou přípravnou fází, kdy podpisu finální smlouvy musí předcházet řada úkonů – definice stanovené a prokázané potřeby, příprava zadávací dokumentace, vyhlášení výběrového řízení a výběr vítězného uchazeče.

Předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku musí u veřejné zakázky proběhnout v momentě, kdy je možné ovlivnit parametry veřejné zakázky, tj. před vyhlášením výběrového řízení. Pokud by řídicí kontrola proběhla pouze před samotným podpisem smlouvy, příkazce operace již nemá možnost pozměnit parametry připravované operace. Podrobněji o této problematice pojednává stanovisko odboru 47 - Centrální harmonizační jednotka č. 5/2018 ([CHJ č. 5/2018](#)), které je ke stažení na webových stránkách Ministerstva financí.

U veřejných zakázek doporučujeme zaznamenávat předběžnou řídicí kontrolu do formulářů č. 4 a 6, které jsou součástí vzorové směrnice. U veřejných zakázek existuje větší pravděpodobnost výskytu rizik¹. Popsání rizik by mělo umožnit jejich snadnější řízení, které povede ke snížení možných problémů při realizaci daného nákupu/prodeje.

§ 13 Odst. 8, 9 VYHLÁŠKY Č. 416/2004 SB.

PŘEDBĚŽNÁ ŘÍDICÍ KONTROLA PŘED VZNIKEM ZÁVAZKU – LIMITOVANÝ PŘÍSLIB

Před výdajem nebo příjmem finančních prostředků musí zpravidla vždy proběhnout schválení v rámci řídicí kontroly.

¹ Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit úspěšný nákup nebo prodej. Tzn., aby proběhl ve stanovený čas a ve stanovené kvalitě při dodržení vhodně stanovených smluvních podmínek.

V případě, že je nutné provést nákup,

- který má sloužit k zajištění provozních potřeb vyplývajících z běžné, pravidelné činnosti orgánu veřejné správy,
- který je nutné zabezpečovat operativně a
- kdy věřitel ani výše nejsou předem známy,

je možné provést řídicí kontrolu před vznikem závazku prostřednictvím tzv. limitovaného příslibu, který schvaluje příkazce operace a správce rozpočtu. Limitovaný příslib je možné schválit jednorázově na začátku roku. Výše uvedené podmínky musí být splněny **kumulativně**. Limitovaný příslib musí obsahovat

- předmět, na který se vztahuje (např. kancelářské potřeby, občerstvení, náklady na drobné opravy),
- výši finančních prostředků,
- období, na které se vydává a
- jméno osoby, která odpovídá za to, že finanční prostředky budou použity v souladu s pravidly využití limitovaného příslibu.

V případě následného konkrétního nákupu během stanovené doby již nebude potřeba schválení ze strany příkazce operace a správce rozpočtu.

Čerpání finančních prostředků v rámci schváleného limitovaného příslibu může probíhat dvojnásobným způsobem. Pověřený zaměstnanec nakupuje zboží za své peníze a částku si nechá zpětně proplatit. V tomto případě probíhá řídicí kontrola před proplacením zaměstnanci, kdy se posuzuje, zda byl nákup oprávněný a zda byl v souladu s limitovaným příslibem.

Druhá varianta nastává v momentě, kdy má zaměstnanec podepsanou dohodu o hmotné odpovědnosti a obdržel dopředu zálohu, platební kartu nebo CCS kartu. V případě nákupu pak splývá moment vzniku závazku a samotná platba. Předběžnou řídicí kontrolu po vzniku závazku tedy nejde z objektivních důvodů provést. Pro tuto variantu doporučujeme doplnit další kontrolní mechanismus nad rámec zákona o finanční kontrole, např. dotaz na příkazce operace před samotným nákupem ohledně oprávněnosti výdaje.

§ 27 ZÁKONA Č. 320/2001 SB., § 12 VYHLÁŠKY Č. 416/2004 SB.

PŘEDBĚŽNÁ ŘÍDICÍ KONTROLA PO VZNIKU NÁROKU NA PŘÍJEM A KONTROLA OSTATNÍCH PŘÍJMŮ

Předběžná řídicí kontrola po vzniku nároku na příjem probíhá **v případě, že orgán veřejné správy vystupuje jako prodejce/poskytovatel služeb** a vykonává se před odesláním faktury odběrateli.

Příkazce operace na dané faktuře zkontroluje:

- správnost určení dlužníka, výši a splatnost vzniklého nároku.

Hlavní účetní poté zkontroluje:

- soulad podpisu příkazce operace v pokynu k plnění veřejných příjmů s podpisem uvedeným v podpisovém vzoru,
- správnost určení dlužníka, výše a splatnosti vzniklého nároku orgánu veřejné správy s údaji ve vydaném pokynu k plnění veřejných příjmů,
- jiné skutečnosti týkající se uskutečnění operace jako účetního případu podle zvláštních právních předpisů pro vedení účetnictví orgánu veřejné správy, souvisejících účetních rizik, které se při jejím uskutečňování mohou vyskytnout včetně přijetí případných opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.

Kontrola po obdržení prostředků

Orgán veřejné správy může přijmout finanční prostředky dvojitým způsobem – hotově do pokladny, nebo bezhotovostně na účet. V případě hotovostních plateb zpravidla splývá moment, kdy orgánu veřejné správy vznikne nárok, a kdy je přijata platba (přepážkový prodej na základě ceníku aj.). V tomto případě probíhá předběžná řídicí kontrola při stanovení ceníku, kterou vykonává příkazce operace. Po obdržení finančních prostředků proběhne pouze následná řídicí kontrola, kterou vykonává pověřený zaměstnanec.

V případě, že došlo k uhrazení finančních prostředků na bankovní účet, není již možné provést předběžnou řídicí kontrolu po vzniku nároku na příjem, s ohledem na skutečnost, že příjem byl již realizován. V tomto případě je možné provést pouze průběžnou nebo následnou kontrolu, kterou zajišťuje pověřený zaměstnanec.

Pověřený zaměstnanec kontroluje, zda příjmy, na které má orgán veřejné správy nárok, jsou hrazeny včas, ve správné výši a od správného dlužníka. Pokud není některý z příjmů uhrazen včas, vyrozumí o tom příkazce operace, případně příslušnou osobu na základě interní směrnice, která upravuje nakládání s pohledávkami, a která rozhodne o dalším postupu.

Příkazce operace nemusí podepisovat každý příjmový doklad. Reálně bude rozhodovat o tom, jak naložit s neuhrazenými pohledávkami, pokud tato pravomoc není svěřena jiné osobě. Dále doporučujeme nad rámec zákona o finanční kontrole, aby příkazce operace prováděl pravidelnou kontrolu realizovaných příjmů (výstup z výše zmíněné průběžné/následné kontroly) vždy za určité období (den/týden/měsíc s ohledem na velikost orgánu veřejné správy a množství realizovaných transakcí). Tímto bude zachován princip kontroly čtyř očí.

§ 5 Odst. 2 a § 7 a násl. zákona č. 320/2001 Sb.

VEŘEJNOSPRÁVNÍ KONTROLA A MOŽNOST ÚČASTI PŘIZVANÝCH OSOB

Veřejnosprávní kontrola u organizačních složek státu a příspěvkových organizací v působnosti orgánu veřejné správy, nebo u žadatelů či příjemců veřejné finanční podpory musí být prováděna pověřenými osobami, které jsou zaměstnanci orgánu veřejné správy. Tato kontrola je prováděna podle zákona č. 255/2012 Sb., (kontrolní řád), v platném znění. V zájmu dosažení účelu veřejnosprávní kontroly může být k veřejnosprávní kontrole přizvaná osoba, která není zaměstnancem orgánu veřejné správy – tzv. přizvaná osoba. Přizvanou osobou může být pouze fyzická osoba, nikoliv právnická.

SMĚRNICE O FINANČNÍ KONTROLE PRO ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Čl. I

Preambule

1. Tato směrnice se vydává k nastavení finanční kontroly podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“).
2. Tato směrnice upravuje
 - a. řídicí kontrolu u příjmových a výdajových operací,
 - b. veřejnosprávní kontrolu u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory,
 - c. veřejnosprávní kontrolu u podřízených organizačních složek státu a příspěvkových organizací.
3. Ustanovením této směrnice se řídí všechny osoby, které se podílí na řízení a kontrole veřejných financí v orgánu veřejné správy.

Čl. II

Cíl finanční kontroly

1. Vedoucí orgánu veřejné správy a všechny osoby, které se podílí na hospodaření s veřejnými prostředky, zajistí, že s nimi nakládáno účelně, hospodárně a efektivně a v souladu se zákonem.
2. S veřejnými prostředky je nakládáno
 - a. **účelně**, pokud dosažené výsledky odpovídají stanovené potřebě,
 - b. **hospodárně**, pokud jsou zdroje k dispozici ve správnou dobu, v dostatečném množství, v přiměřené kvalitě a za co nejvýhodnější cenu a
 - c. **efektivně**, pokud je dosaženo co nejlepšího vztahu mezi použitými prostředky a dosaženými výsledky.

ČÁST DRUHÁ

ŘÍDICÍ KONTROLA

Čl. III

Předmět řídicí kontroly

1. Řídicí kontrola zahrnuje hodnocení a ověřování skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky
 - a. při přípravě příjmových a výdajových operací před jejich zahájením (předběžná řídicí kontrola),
 - b. po zahájení příjmových a výdajových operací až do jejich ukončení a vyúčtování (průběžná řídicí kontrola) a
 - c. při následném hodnocení dosažených výsledků uskutečňovaných příjmových a výdajových operací (následná řídicí kontrola).
2. Předběžná řídicí kontrola se neprovádí u příjmových a výdajových operací, u kterých orgán veřejné správy nemůže ovlivnit uskutečnění nebo výši příjmu nebo výdaje. Předběžná řídicí kontrola se neprovádí zejména u příjmů nahodilého charakteru, například při platbě správních poplatků do pokladny. U těchto příjmových a výdajových operací však musí být provedena následná řídicí kontrola.

Čl. IV

Osoby pověřené výkonem řídicí kontroly

1. Předběžnou řídicí kontrolu provádí vedoucí orgánu veřejné správy a zaměstnanci tohoto orgánu pověřeni vedoucím orgánu veřejné správy v rozsahu svého pověření² (příkazce operace, správce rozpočtu, hlavní účetní).
2. Průběžnou a následnou kontrolu provádí zaměstnanci orgánu veřejné správy, kteří k tomu byli pověřeni.
3. Vzor pověření je uveden v příloze č. 1 této směrnice.

ŘÍDICÍ KONTROLA U PŘÍJMOVÝCH OPERACÍ

Čl. V

Příprava příjmové operace

1. Při přípravě příjmové operace³ příkazce operace ověří
 - a. soulad příjmové operace se stanovenými úkoly a schválenými záměry a cíli orgánu veřejné správy,
 - b. soulad příjmové operace s právními předpisy a opatřeními přijatými orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů a
 - c. soulad se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti podle ustanovení § 4 zákona o finanční kontrole⁴.
2. Příkazce operace identifikuje a vyhodnotí rizika⁵, která s připravovanou operací souvisí a případně navrhne/realizuje opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.
3. Příkazce operace ověří, zda je připravovaná operace doložena věcně správnými a úplnými podklady.
4. Příkazce operace na základě posouzení výše uvedených skutečností rozhodne o schválení (příp. neschválení) příjmové operace a vyhotoví o úkonech podle předchozích odstavců záznam.
5. Vzor záznamu je uveden v příloze č. 2 této směrnice.

Čl. VI

Cíl řídicí kontroly u příjmových operací

1. Cílem řídicí kontroly u příjmových operací je zajistit, aby byly veřejné prostředky do rozpočtu orgánu veřejné správy vybrány včas, od správné osoby (dlužníka) a ve správné výši.
2. Pokud jsou veřejné prostředky připsány na bankovní účet (příp. do pokladny), osoba pověřená výkonem následné kontroly příjmů prověří, zda byly připsány od správné osoby (dlužníka), včas a ve správné výši. Toto ověření provede před zaúčtováním příjmu do účetnictví.
3. Osoba pověřená výkonem následné kontroly příjmů je povinna průběžně sledovat a vyhodnocovat, zda příjmy, na které má orgán veřejné správy nárok, jsou na bankovní účet připsovány (případně hrazeny do pokladny) včas, ve správné výši a od správné osoby (dlužníka).

² Pověření může mít formu tzv. individuálního pověření nebo může vyplývat z vnitřních předpisů, případně může být součástí pracovní náplně nebo charakteristiky služebního nebo pracovního místa. Individuální pověření je dokument, kterým vedoucí orgánu veřejné správy pověřuje výkonem konkrétní funkce konkrétního zaměstnance orgánu veřejné správy.

³ Fáze přípravy příjmové operace je např. doba před podpisem smlouvy, na jejímž základě vzniká nárok na příjem do rozpočtu orgánu veřejné správy (např. před podpisem nájemní smlouvy, kterou se pronajímá majetek, před podáním žádosti o projekt, který má být spolufinancován z fondů EU).

⁴ V případě příjmových operací je nutné věnovat pozornost souladu s cílem finanční kontroly zejména u dotací, jejichž příjemcem je orgán veřejné správy.

⁵ Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit připravovanou operaci. Tzn., aby proběhla ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení stanovených podmínek. Např. při zvažování podání žádosti o dotaci musí orgán veřejné správy zvážit riziko, zda je schopen dostát všem podmínkám vyplývajícím z rozhodnutí o poskytnutí dotace či zda je vůbec schopen celou dotaci administrovat.

4. V případě, že osoba pověřená výkonem následné kontroly příjmů zjistí, že veřejné prostředky nebyly připsány (uhrazeny do pokladny) včas, ve správné výši nebo od správné osoby (dlužníka)
 - a. ověří existenci, výši a splatnost pohledávky,
 - b. identifikuje a vyhodnotí rizika⁶, která s příjmovou operací souvisí a případně navrhne opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.
5. Osoba pověřená výkonem následné kontroly příjmů vyhotoví o úkonech podle předchozího odstavce záznam a předá ho spolu s ostatními podklady příkazci operace.
6. Příkazce operace na základě záznamu a souvisejících podkladů rozhodne o dalším postupu.
7. Vzor záznamu je uveden v příloze č. 3 této směrnice.

ŘÍDICÍ KONTROLA U VÝDAJOVÝCH OPERACÍ

Čl. VII

Předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku

1. Předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku probíhá při přípravě výdajové operace tj. před odesláním objednávky, před uzavřením smlouvy, před vyhlášením zadávacího řízení, před podpisem smlouvy o poskytnutí veřejné finanční podpory⁷.
2. Při přípravě výdajové operace příkazce operace ověří
 - a. nezbytnost operace ke splnění úkolů orgánu veřejné správy,
 - b. soulad operace s právními předpisy a opatřeními přijatými orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů,
 - c. soulad operace s postupy a podmínkami stanovenými pro zadávání veřejných zakázek,
 - d. soulad operace se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti podle ustanovení § 4 zákona o finanční kontrole a
 - e. doložení připravované operace věcně správnými a úplnými podklady.
3. Příkazce operace identifikuje a vyhodnotí rizika⁸, která s připravovanou operací souvisí a případně navrhne/realizuje opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.
4. Příkazce operace vyhotoví návrh individuálního příslibu a na základě úkonů podle odstavce 2 rozhodne o schválení (příp. neschválení) výdajové operace.
5. V případě, že příkazce operace schválí výdajovou operaci, stvrdí to svým podpisem a předá návrh individuálního příslibu a související podklady správci rozpočtu.
6. Správce rozpočtu ověří, zda
 - a. byla výdajová operace schválena příkazcem operace v rozsahu jeho oprávnění,
 - b. je podpis příkazce operace shodný s podpisovým vzorem,
 - c. je výdajová operace v souladu se schválenými veřejnými výdaji, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími o nakládání s veřejnými prostředky,
 - d. výdajová operace odpovídá pravidlům stanoveným zvláštními právními předpisy pro financování činnosti orgánu veřejné správy,
 - e. byla výdajová operace provedena v souvislosti s rozpočtovými riziky.

⁶ Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit připravovanou operaci. Tzn., aby proběhla ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení stanovených podmínek. Např. při kontrole příjmů bylo zjištěno, že je evidována pohledávka po splatnosti za problematickým dlužníkem. Existuje reálné riziko, že pohledávka nebude vymožena, proto je nutné zaměřit se se zvláštní péčí na tyto problematické pohledávky.

⁷ Veřejnou finanční podporou se rozumí dotace, návratné finanční výpomoci, příspěvky poskytnuté z veřejného rozpočtu zřizovatele a prostředky poskytnuté z veřejného rozpočtu jejich příjemci na základě žádosti.

⁸ Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit úspěšný nákup nebo prodej. Tzn., aby proběhl ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení vhodně stanovených smluvních podmínek. Např. orgán veřejné správy připravuje investiční akci – výstavba cyklostezky. Existuje riziko, že stavba bude provedena nekvalitně. Orgán veřejné správy na to reaguje stanovením důsledné průběžné kontroly výstavby.

7. Správce rozpočtu na základě posouzení výše uvedených skutečností rozhodne o schválení (příp. neschválení) výdajové operace. Schválení skutečností podle odstavce 6 potvrdí svým podpisem na individuální příslib.
8. Shledá-li správce rozpočtu při předběžné řídicí kontrole připravované operace nedostatky, přeruší schvalovací postup a oznámí své zjištění písemně příkazci operace s uvedením důvodů a případně přiloží další doklady o oprávněnosti svého postupu.
9. Vzor individuálního příslibu je uveden v příloze č. 4 této směrnice.

Čl. VIII

Limitovaný příslib

1. Je-li to účelné pro zajištění
 - provozních potřeb vyplývajících z běžné pravidelné činnosti orgánu veřejné správy,
 - které je nutné zabezpečovat operativně a
 - pokud nelze věřitele nebo výši předpokládaných výdajů určit předem,příkazce operace a správce rozpočtu schválí limitovaný příslib.
2. Pro schválení limitovaného příslibu se použije schvalovací postup podle čl. VII.
3. Limitovaný příslib se vyhotovuje v případě běžných provozních nákupů, dle potřeb orgánu veřejné správy⁹.
4. Limitovaný příslib stanoví
 - limit výdajů,
 - období, na které je tento limit poskytnut, a
 - předmět výdajů.

Vzor limitovaného příslibu je uveden v příloze č. 5 této směrnice.

Čl. IX

Předběžná řídicí kontrola po vzniku závazku

1. Před provedením platby příkazce operace u výdajové operace ověří
 - a. existenci závazku,
 - b. stav plnění,
 - c. správnost určení věřitele, výši a splatnost závazku,
 - d. podmínky splatnosti závazku a
 - e. soulad s individuálním příslibem podle čl. VII nebo limitovaným příslibem podle čl. VIII.
2. Příkazce operace identifikuje a vyhodnotí rizika¹⁰, která s připravovanou operací souvisí a případně navrhne opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.
3. Příkazce operace vyhotoví návrh pokynu k zajištění platby a na základě úkonů podle odstavce 1 rozhodne o schválení (příp. neschválení) výdajové operace. Pokud výdajovou operaci schválí, podepíše pokyn k zajištění platby a předá ho hlavnímu účetní k zajištění platby.
4. Hlavní účetní před provedením platby ověří
 - a. soulad podpisu příkazce operace v pokynu k zajištění platby s podpisem uvedeným v podpisovém vzoru,
 - b. soulad údajů o věřiteli, výši a splatnosti vzniklého závazku s údaji ve vydaném pokynu k zajištění platby,
 - c. soulad pokynu příkazce operace k zajištění platby s individuálním příslibem,
 - d. jiné skutečnosti týkající se uskutečnění operace jako účetního případu podle zákona o účetnictví a
 - e. související účetní rizika.

⁹ Může se jednat např. o pohoštění, poštovné, kancelářské potřeby, náklady na drobné opravy v případě dodržení uvedených podmínek, tj. podmínek dle § 13 odst. 8 a 9 vyhlášky 416/2004 Sb.

¹⁰ Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit úspěšný nákup nebo prodej. Tzn., aby proběhl ve stanovený čas a ve stanovené kvalitě při dodržení vhodně stanovených smluvních podmínek.

5. Pokud hlavní účetní výdajovou operaci schválí, podepíše pokyn k zajištění platby a zajistí platbu.
6. Shledá-li hlavní účetní při předběžné řídicí kontrole nedostatky, přeruší schvalovací postup a oznámí své zjištění písemně příkazci operace.
7. Vzor pokynu k zajištění platby je uveden v příloze č. 6 této směrnice.

Čl. X

Průběžná řídicí kontrola výdajových operací

1. Osoba pověřená výkonem průběžné řídicí kontroly u výdajových operací, u nichž plnění probíhá průběžně minimálně po dobu 6 měsíců¹¹, provádí průběžnou řídicí kontrolu. V rámci průběžné řídicí kontroly ověří
 - a. soulad výdajové operace s právními předpisy a se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti podle ustanovení § 4 zákona o finanční kontrole,
 - b. plnění podmínek rozhodnutí nebo smlouvy souvisejících s kontrolovanou operací,
 - c. soulad předpokládaných a již dosažených výsledků operace a
 - d. skutečnosti týkající se operace jako účetního případu podle zákona o účetnictví.
2. Osoba pověřená výkonem průběžné řídicí kontroly identifikuje a vyhodnotí rizika¹², která s probíhající operací souvisí a případně navrhne opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.
3. O průběžné řídicí kontrole podle předchozího odstavce osoba pověřená výkonem průběžné řídicí kontroly sepíše záznam. V případě, že identifikuje významná rizika nebo nedostatky, předá záznam příkazci operace k přijetí opatření k eliminaci nebo zmírnění rizik a k odstranění nedostatků.
4. Vzor záznamu o průběžné řídicí kontrole je uveden v příloze č. 7 této směrnice.

Čl. XI

Následná řídicí kontrola

1. Osoba pověřená výkonem následné řídicí kontroly u výdajových operací provádí následnou řídicí kontrolu u vybraných operací. Ke kontrole vybírá operace s nejvyšší mírou rizika.
2. V rámci následné kontroly ověří
 - a. soulad výdajové operace s právními předpisy a se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti podle ustanovení § 4 zákona o finanční kontrole,
 - b. plnění podmínek rozhodnutí nebo smlouvy souvisejících s kontrolovanou operací,
 - c. soulad předpokládaných a dosažených výsledků operace, včetně jejich udržitelnosti a
 - d. skutečnosti týkající se operace jako účetního případu podle zákona o účetnictví.
3. Osoba pověřená výkonem následné řídicí kontroly identifikuje a vyhodnotí rizika¹³, která s kontrolovanou operací souvisí a případně navrhne opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.

¹¹ Lze nastavit dle potřeb orgánu veřejné správy.

¹² Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit realizovanou operaci. Tzn., aby proběhla ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení stanovených podmínek. Např. v případě realizace veřejné zakázky existuje riziko porušení podmínek stanovených zákonem o zadávání veřejných zakázek. V případě realizace stavební veřejné zakázky podle zákona o zadávání veřejných zakázek musí být zohledněny principy transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace. Pokud by nebyl dodržen harmonogram prací stanovený v zadávacím řízení, existuje riziko porušení principu rovného zacházení. Pokud by došlo k posunutí termínu realizace již v zadávacím řízení, mohly by se do výběrového řízení přihlásit firmy, které by v původním termínu neměly stavební kapacitu. Cílem průběžné řídicí kontroly je zejména zjistit, zda je veřejná zakázka realizována podle plánu a nehrozí riziko zpoždění výstavby.

¹³ Riziko je okolnost, která může (ale nemusí) negativně ovlivnit realizovanou operaci. Tzn., aby proběhla ve stanovený čas, ve stanovené kvalitě při dodržení stanovených podmínek. Např. u dotací čerpaných z Evropské unie existuje riziko vzniku porušení rozpočtové kázně v důsledku toho, že organizace nedodrží po dokončení projektu podmínky udržitelnosti. V rámci následné řídicí kontroly se tedy orgán veřejné správy zaměří zejména na naplnění těchto podmínek.

4. O následné řídicí kontrole podle předchozího odstavce osoba pověřená výkonem následné řídicí kontroly sepíše záznam. V případě, že identifikuje významná rizika nebo nedostatky, předá záznam příkazci operace k přijetí opatření k eliminaci nebo zmírnění rizik a k odstranění nedostatků.
5. Vzor záznamu o následné řídicí kontrole je uveden v příloze č. 8 této směrnice.

ČÁST TŘETÍ
VEŘEJNOSPRÁVNÍ KONTROLA
Čl. XII

Předmět veřejnosprávní kontroly

1. Veřejnosprávní kontrola zahrnuje hodnocení a ověřování
 - a. skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, které jsou poskytovány ve formě veřejné finanční podpory a
 - b. hospodaření organizačních složek státu a příspěvkových organizací v působnosti orgánu veřejné správy.
2. Veřejnosprávní kontrolou se u **veřejné finanční podpory** ověřuje, zda žadatel nebo příjemce dodržuje
 - a. právní předpisy v přímé souvislosti s poskytovanou veřejnou finanční podporou a
 - b. podmínky stanovené orgánem veřejné správy jako poskytovatelem veřejné finanční podpory v rozhodnutí / ve smlouvě o poskytnutí veřejné finanční podpory.
3. Veřejnosprávní kontrola v případě poskytování veřejné finanční podpory má 3 fáze:
 - a. předběžná kontrola, která je zaměřena zejména na kontrolu podkladů předložených žadatelem o veřejnou finanční podporu,
 - b. průběžná kontrola, která je zaměřena zejména na kontrolu průběžného dodržování právních předpisů a stanovených podmínek,
 - c. následná kontrola, která probíhá po vyplacení veřejné finanční podpory a jejím vypořádání a je zaměřena zejména na kontrolu dodržení právních předpisů souvisejících s poskytnutou veřejnou finanční podporou a dodržení podmínek, za nichž byla veřejná finanční podpora poskytnuta.
4. Veřejnosprávní kontrolou se u **organizační složky státu nebo příspěvkové organizace**¹⁴ ověřuje, zejména zda
 - a. jsou dodržovány právní předpisy upravující
 - i. řízení a kontrolu veřejných financí,
 - ii. hospodaření s veřejnými prostředky,
 - iii. účetnictví a výkaznictví,
 - b. je nastaven přiměřený a účinný systém finanční kontroly.

Čl. XIII
Postup veřejnosprávní kontroly

1. Veřejnosprávní kontrolu provádí zaměstnanci orgánu veřejné správy pověřeni vedoucím tohoto orgánu v rozsahu svého pověření. Vzor pověření k výkonu veřejnosprávní kontroly je uveden v příloze č. 9 této směrnice.
2. Při výkonu veřejnosprávní kontroly se postupuje podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění.

ČÁST ČTVRTÁ
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
Čl. XIV

1. Nedílnou součástí této směrnice jsou její přílohy:

¹⁴ Předmětem veřejnosprávní kontroly u organizační složky státu a příspěvkové organizace mohou být všechny skutečnosti související s jejím hospodařením.

Příloha č. 1: Vzor pověření

Příloha č. 2: Vzor záznamu o provedení předběžné řídicí kontroly před vznikem nároku na příjem

Příloha č. 3: Vzor záznamu - průběžná a následná řídicí kontrola příjmové operace

Příloha č. 4: Vzor individuálního příslibu - předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku

Příloha č. 5: Vzor limitovaného příslibu - předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku

Příloha č. 6: Vzor pokynu k zajištění platby (předběžná řídicí kontrola po vzniku závazku)

Příloha č. 7: Vzor záznamu - průběžná řídicí kontrola výdajové operace

Příloha č. 8: Vzor záznamu - následná řídicí kontrola výdajové operace

Příloha č. 9: Vzor pověření k výkonu veřejnosprávní kontroly

2. Směrnice nabývá účinnosti dne

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Vzor pověření

POVĚŘENÍ

VEDOUcíHO ORGÁNU VEŘEJNÉ SPRÁVY

V souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě ve znění pozdějších předpisů a směrnicí č. .../.... o finanční kontrole, jako vedoucí orgánu veřejné správy

p o v ě ř u j i

pana/paní..... (jméno, příjmení, titul a funkce nebo pracovní zařazení) funkcí (hodící se zaškrtněte):

- příkazce operace
- zástupce příkazce operace pro případ nepřítomnosti příkazce operace
- správce rozpočtu
- zástupce správce rozpočtu pro případ nepřítomnosti správce rozpočtu
- hlavní účetní
- zástupce hlavního účetního pro případ nepřítomnosti hlavního účetního
- osoby vykonávající průběžnou řídicí kontrolu
- zástupce osoby vykonávající průběžnou řídicí kontrolu
- osoby vykonávající následnou řídicí kontrolu
- zástupce osoby vykonávající následnou řídicí kontroly

Toto pověření nabývá účinnosti dnem podpisu vedoucího orgánu veřejné správy a platí do odvolání. Pověření dříve vydaná pro výkon řídicí kontroly pozbývají platnosti nabytím účinnosti tohoto pověření.

.....
vedoucí orgánu veřejné správy

V.....dne

Pověření převzal:(jméno a příjmení)

Příloha č. 2 Vzor záznamu o provedení předběžné řídicí kontroly před vznikem nároku na příjem

Identifikace příjmové operace:

Předmět	
Výše	
Druhá strana (dlužník)	

Jako **příkazce operace** v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem nároku na příjem jsem v souladu s čl. V odst. 1 směrnice č. .../... o finanční kontrole u výše nadepsané příjmové operace ověřil(a):

- soulad příjmové operace se stanovenými úkoly a schválenými záměry a cíli orgánu veřejné správy,
- soulad s právními předpisy a opatřeními přijatými orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů,
- soulad se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti,
- doložení operace věcně správnými a úplnými podklady a

identifikoval(a) jsem následující rizika:

Riziko	Opatření vedoucí ke zmírnění rizika

Datum:

.....
příkazce operace
(jméno, příjmení)

Příloha č. 3 Vzor záznamu – průběžná a následná řídicí kontrola příjmové operace

Identifikace příjmové operace:

Předmět	
Výše	
Druhá strana (dlužník)	
Splatnost	

Jako osoba, pověřená výkonem průběžné/následné řídicí kontroly, jsem u příjmové operace v souladu s čl. VI směrnice č. .../... o finanční kontrole zjistil(a), že výše nadepsaná příjmová operace byla/nebyla uhrazena (*nehodící se škrtněte*)

- včas - počet dnů po splatnosti.....
- ve správné výši
- správnou osobou;

a následně jsem ověřil(a) existenci předmětné pohledávky, její výši a splatnost a identifikoval(a) jsem:

- následující rizika:

.....
.....

- následující nedostatky:

.....
.....

Datum:

.....
**osoba pověřená výkonem
průběžné/následné řídicí kontroly**
(jméno, příjmení)

Jako **příkazce operace** v rámci předběžné řídicí kontroly po vzniku nároku na příjem v souladu s čl. VI odst. 6 směrnice č. .../... o finanční kontrole stanovuji, že s výše nadepsanou pohledávkou bude naloženo takto:

Datum:

.....
příkazce operace
(jméno, příjmení)

Příloha č. 4 Vzor individuálního příslibu – předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku

Identifikace výdajové operace:

Předmět	
Výše	
Druhá strana (věřitel)	
Splatnost	
Rozpočtové třídění	

Jako **příkazce operace** v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku jsem v souladu s čl. VII odst. 2 směrnice č. .../... o finanční kontrole u výše nadepsané výdajové operace ověřil(a)

- nezbytnost operace ke splnění úkolů obce,
- soulad operace s právními předpisy a opatřeními přijatými orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů,
- soulad operace s postupy a podmínkami stanovenými pro zadávání veřejných zakázek,
- soulad operace se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti,
- doložení operace věcně správnými a úplnými podklady a

identifikoval(a) jsem tato rizika:

Riziko	Opatření vedoucí ke zmírnění rizika

Datum:

.....
příkazce operace
(jméno, příjmení)

Jako **správce rozpočtu** v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku jsem v souladu s čl. VII odst. 6 směrnice č. .../... o finanční kontrole u výše nadepsané výdajové operace ověřil(a), že

- výdajová operace byla schválena příkazcem operace v rozsahu jeho oprávnění,
- je podpis příkazce operace shodný s podpisovým vzorem,
- je výdajová operace v souladu se schválenými veřejnými výdaji, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími o nakládání s veřejnými prostředky
- výdajová operace odpovídá pravidlům stanoveným zvláštními právními předpisy pro financování činnosti orgánu veřejné správy a

identifikoval(a) jsem tato rozpočtová rizika:

Riziko	Opatření vedoucí ke zmírnění rizika

Datum:

.....
správce rozpočtu
(jméno, příjmení)

Příloha č. 5 Vzor limitovaného příslibu – předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku

Jako **příkazce operace** v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku v souladu s čl. VII odst. 2 a čl. VIII směrnice č. .../... o finanční kontrole navrhuji souhrnné schválení následujících výdajových operací:

Osoba oprávněná nakládat s veřejnými prostředky	
Předmět výdajů	
Limit výdajů	
Období, ve kterém mohou být výdaje realizovány	
Rozpočtové třídění	

Výše nadepsané výdaje:

- slouží k zajištění provozních potřeb, které vyplývají z běžné pravidelné činnosti orgánu veřejné správy a je nutné je zabezpečovat operativně a věřitele nebo jejich výši nelze určit předem,
- je účelné pro zajištění potřeb orgánu veřejné správy schválit souhrnně,
- jsou nezbytné ke splnění úkolů orgánu veřejné správy,
- jsou v souladu s právními předpisy a opatřeními přijatými orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů,
- jsou v souladu se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti a

identifikoval (a) jsem tato rizika:

Riziko	Opatření vedoucí ke zmírnění rizika

Datum:

.....
příkazce operace
 (jméno, příjmení)

Jako **správce rozpočtu** v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku jsem v souladu s čl. VII odst. 6 a čl. VIII směrnice č. .../... o finanční kontrole u výše nadepsané výdajové operace ověřil(a), že

- výdajová operace byla schválena příkazcem operace v rozsahu jeho oprávnění
- je podpis příkazce operace shodný s podpisovým vzorem
- je výdajová operace v souladu se schválenými veřejnými výdaji, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími o nakládání s veřejnými prostředky
- výdajová operace odpovídá pravidlům stanoveným zvláštními právními předpisy pro financování činnosti orgánu veřejné správy
- jsou naplněny podmínky vyhlášky č. 416/2004 Sb., ke schválení limitovaného příslibu, a

identifikoval(a) jsem tato rozpočtová rizika:

Riziko	Opatření vedoucí ke zmírnění rizika

Datum:

.....
správce rozpočtu
 (jméno, příjmení)

Prohlašuji, že jako **osoba oprávněná nakládat s veřejnými prostředky** budu při vynakládání výdajů ve výše stanoveném limitu postupovat v souladu s tímto limitovaným příslibem.

Datum:

.....
osoba oprávněná nakládat s veřejnými prostředky
 (jméno, příjmení)

Příloha č. 6 Vzor pokynu k zajištění platby (předběžná řídicí kontrola po vzniku závazku)

Identifikace výdajové operace:

Předmět	
Přepokládaná výše	
Druhá strana (věřitel)	
Splatnost	
Rozpočtové třídění	

Jako **příkazce operace** v rámci předběžné řídicí kontroly po vzniku závazku jsem v souladu s čl. IX odst. 1 směrnice č. .../... o finanční kontrole u výše nadepsané výdajové operace ověřil(a)

- správnost určení věřitele,
- výší vzniklého závazku,
- splatnost vzniklého závazku,
- soulad s individuálním, nebo limitovaným příslibem č. ze dne

a identifikoval(a) jsem tato rizika:

Riziko	Opatření vedoucí ke zmírnění rizika

Datum:

.....
příkazce operace
(jméno, příjmení)

Jako **hlavní účetní** v rámci předběžné řídicí kontroly po vzniku závazku jsem v souladu s čl. IX odst. 4 směrnice č. .../... o finanční kontrole u výše popsané výdajové operace ověřil(a)

- soulad výše uvedeného podpisu příkazce operace s podpisovým vzorem,
- soulad údajů o věřiteli, výši a splatnosti vzniklého závazku s údaji na pokynu k realizaci platby,
- soulad pokynu příkazce operace k zajištění platby s individuálním příslibem nebo limitovaným příslibem,
- jiné skutečnosti týkající se uskutečnění operace jako účetního případu podle zákona o účetnictví,

a identifikoval(a) jsem tato účetní rizika:

Riziko	Opatření vedoucí ke zmírnění rizika

Svým podpisem stvrzuji, že platba může být uskutečněna

Datum:

.....
hlavní účetní
(jméno, příjmení)

Příloha č. 7 Vzor záznamu – průběžná řídicí kontrola výdajové operace

Identifikace výdajové operace:

Předmět	
Přepokládaná výše	
Druhá strana (věřitel)	
Splatnost	

Jako **osoba pověřená výkonem průběžné kontroly výdajů** jsem v rámci průběžné řídicí kontroly výdajové operace v souladu s čl. X odst. 1 směrnice č. .../... o finanční kontrole u výše nadepsané výdajové operaci ověřil(a)

- soulad výdajové operace s právními předpisy a se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti,
- plnění podmínek rozhodnutí nebo smlouvy souvisejících s kontrolovanou operací,
- soulad předpokládaných a již dosažených výsledků operace,
- skutečnosti týkající se operace jako účetního případu podle zákona o účetnictví a

identifikoval(a) jsem:

- následující rizika:

.....
.....

- následující nedostatky:

.....
.....

Návrh dalšího postupu:

Datum:

.....
**osoba pověřená výkonem
průběžné řídicí kontroly**
(jméno, příjmení)

Jako **příkazce operace** v souladu s čl. X odst. 3 směrnice č. .../... o finanční kontrole stanovuji tento postup:.....

Datum:

.....
příkazce operace
(jméno, příjmení)

Příloha č. 8 Vzor záznamu – následná řídicí kontrola výdajové operace

Identifikace výdajové operace:

Předmět	
Přepokládaná výše	
Druhá strana (věřitel)	
Splatnost	

Jako **osoba pověřená výkonem následné řídicí kontroly** jsem v rámci následné řídicí kontroly výdajové operace v souladu s čl. XI odst. 2 směrnice č. .../... o finanční kontrole u výše nadepsané výdajové operaci ověřil(a):

- soulad výdajové operace s právními předpisy,
- soulad se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti,
- plnění podmínek rozhodnutí nebo smlouvy souvisejících s kontrolovanou operací,
- soulad předpokládaných a dosažených výsledků operace včetně jejich udržitelnosti,
- skutečnosti týkající se operace jako účetního případu podle zákona o účetnictví a

identifikoval(a) jsem

- následující rizika:

.....
.....

- následující nedostatky:

.....
.....

Návrh dalšího postupu:

Datum:

.....
osoba pověřená
k výkonu následné řídicí kontroly
(jméno, příjmení)

Jako **příkazce operace** v souladu s čl. XI odst. 4 směrnice č. .../... o finanční kontrole stanovuji tento postup:.....

Datum:

.....
příkazce operace
(jméno, příjmení)

Příloha č. 9: Vzor pověření k výkonu veřejnosprávní kontroly

.....
(název orgánu veřejné správy)

.....
(adresa orgánu veřejné správy)

Č. j.:

.....
(místo a datum vyhotovení)

Pověření ke kontrole

Podle ustanovení § 8/8a/9/9a odst. 1/2¹⁵ zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v souladu s ustanovením § 4 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění

pověřuji pana (paní)

Jméno a příjmení	Pozice v rámci kontrolní skupiny
	Vedoucí kontrolní skupiny
	Člen kontrolní skupiny
	Přizvaná osoba

k výkonu veřejnosprávní kontroly u

Název (jméno) kontrolované osoby	
Statutární orgán/zástupce kontrolované osoby	
Sídlo (adresa) kontrolované osoby	
Identifikační číslo kontrolované osoby	
Předmět kontroly	
Kontrolované období	

.....
(podpis vedoucího orgánu veřejné správy)

Pověření přijímám.

.....
(podpis kontrolujícího/ přizvané osoby)

¹⁵ Nutno zvolit podle příslušného ustanovení, které stanoví pravomoc k výkonu veřejnosprávní kontroly